

ІДІОСТИЛЬ ЗБІРКИ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА «ЗЕМНА МАДОННА» І ВЛАСНІ НАЗВИ

Майстерно добираючи і використовуючи власні назви, передусім антропоніми, Євген Маланюк у своїй збірці віршів «Земна Мадонна» (1934), як і в інших, яких вийшло за життя поета дев'ять і дві після його смерті, завжди ставить оніми у такий контекст, щоб вони максимально сприяли адекватності і художності твору, тим самим роблячи онімію важливим складником свого ідіостилю. Ужиток власних назв у збірках Євгена Маланюка йшов по висхідній до його «другої еміграції» в Америку, а відтоді почав зменшуватися. «Земна Мадонна» – це пік, вершина онімічних захоплень поета, що й розкривається у статті.

Ключові слова: онімія, ідіостиль, Євген Маланюк, «Земна Мадонна».

Кількість онімів у Євгена Маланюка від збірки до збірки загалом зростає. Це, гадаємо, означає, що поет почав цінувати власні назви все вище і що вони в його ідіостилі почали набирати все більшої питомої ваги. Якщо «Стилет і стилос» включає 70 онімів (89 ужитків), то «Гербарій» – 69 онімів (91 ужиток). Нагадаємо, що «Гербарій» вийшов у світ пізніше, а написаний він раніше. «Земля й залізо» уміщає вже 80 онімів (131 ужиток), а «Земна Мадонна» – 146 онімів у 199 ужитках. Щоправда, самі збірки дещо зростали, збільшували свій обсяг. А в публікації підготовленого Т. Салигою найповнішого зібрання поезій, що й називається «Поезії» (Львів, 1992), зазначено: «майже в повному складі» (615). У статті твори Є. Маланюка цитуються тільки за цим виданням, тому посилання на них вказується лише сторінкою в тексті. Особливо цікавим є зіставлення розподілу власних назв у збірках «Земля й залізо» (1930) та «Земна Мадонна» (1934), який ми подаємо в окремій таблиці (див. табл. 1).

Ще в жодній збірці жодного поета нам не траплялося таке, щоб топонімів там було майже удвічі більше, ніж антропонімів. А в збірці «Земля й залізо» саме так: 42 топоніми і 23 антропоніми. Недарма іменник земля увійшов і в назву збірки. Поет мислить великими масштабами, оперує усією Землею, і її обсяжні ділянки стають важливішими за окремих осіб. У «Земній Мадонні» справа нормалі-

зувалася: 56 антропонімів і 53 топоніми, в ужитках різниця дужчає. У «Землі й залізі» Маланюк по суті знімає табу з назви Україна. Топонім ужито двічі: «Ні – ні, не Христос, не Христос, Україно, – / – Злочинець Варрава харчить на хресті!» (213); «Ось крізь сутінь російської мли / Україна рокоче залізною» (217). У першому випадкові йдеться про те, що хотілося б, але чого не сталося, а в другому – Україна обурена вбивством свого вождя С. Петлюри.

Таблиця 1

Розподіл онімів у збірці «Земля й залізо» та «Земна Мадонна»

Збірка	«Земля й залізо»			«Земна Мадонна»		
	К-сть	%	Ужитки	К-сть	%	Ужитки
Антропоніми	23	9	50	56	39	79
Топоніми	42	3	65	53	36	62
Теоніми	10	3	11	30	20	51
Хрононіми	3		3	1	1	1
Ідеоніми	1		1	4	2	4
Зооніми	1		1	-	-	-
Астроніми	-		-	1	1	1
Хрематоніми	-		-	1	1	1
Загальна кількість	80	100	131	146	100	199

Є. Маланюк взагалі почав уживатися з новою реальністю. З тієї великої кількості топонімів більше двох третин називають неукраїнські території, а України стосується тільки 24 ужитки топонімів. При цьому Є. Маланюк і сам заспокоївся, і врахував майже одно-стайну критику емігрантських фахівців, які не підтримали ті гіркі слова, що їх поет сказав про Україну в «Землі й залізі». У «Земній Мадонні» лайки вже значно менше. Не завжди, далеко не в усьому Україну слід винуватити за її поразки. І про Захід поет говорить уже значно спокійніше, бо почав звикати: «Так примиренно і так просто простує ніч. / На ликах Карлового Мосту відлиски свіч. / Тоді вщухає племінь спраги – співуча мить – / І вічність на каміннях Праги ляга спочить» (193). Бойова войовничість ніколи не залишить поезію Маланюка, але тепер поряд з нею з'являються й такі заспокоєні, філософічно заглиблені прекрасні вірші. Пор. ще: «Або

вирує баль – / – як буря – / Версаль? Батурин? / – Однаково!» (250). Це написано в 1927 р. Ще п'ять років назад Маланюк, гадаємо, нізащо не написав би, що Версаль і Батурин – то однаково. Цілком слушно зазначив Тарас Салига: «Маланюк залишався вірним собі і не зраджував своєї громадянської позиції – позиції активно діяти «наперекір ворогові», але в його голос вривалися інтонації, сказати б, притишені, медитативні» [Салига: 136].

Водночас, аж ніяк не відмовляючись від античної онімії, Маланюк широко залучає й скандинавську, і давньоруську, українську. Є в нього і зараз Понт («Повіє вітер з Понту» (175)), Еллада (шість разів – прямо чи опосередковано йдеться про Україну). Але є й Дніпровська Еллада: «Дніпровська Еллада чекає вже тисячу літ» (257) і там же просто Дніпро (223, 257). Поряд з Припонтійськими степами (237) маємо «Чорноморського вітру гуд» (238). Поряд з Елладою і Римом подибуємо таке: «Страшніш за радість дня, страшніш за все на світі / Була убійникам Еллада наша – Русь» (219), «Вона – від варягів, що ними збудилася Русь» (257). Після опрацювання монографії В. Г. Скляренка [Скляренко 2006], ми переконані, що «вона» – Лада – від кельтів, а не варягів і що слово варяг є слов'янським і означає «захисник» (пор. укр. варувати «захищати, берегти, зберігати» [Грінченко: 128; СБГ: 48]). Але це нове, якого Є. Маланюк не міг знати, ніяк не змінює змісту та ідейної скерованості цього чудового вірша. Пор. з того ж вірша: «Їду й скандую: Леда... Леді... Лада... / І не знайду ім'я моїй весні» (257).

Маланюк не просто помічає ситуативну зміну довкілля, а й приймає та розтлумачує цю зміну: «Прощай, весела весно чеських піль, – / Моя – була жорстока і залізна» (233). У цій ситуації, справді, можна сказати: «Ї не знайду ім'я моїй весні». Життя настільки змінилося, що стало вимагати нових слів і нових назв. Євген Маланюк у «Земній Мадонні» констатує й обмірковує цю проблему. Ось так, наприклад: «Вітри історії дзижчали / В гучних віках не раз, не два, / Не раз промчали диким чвалом / І гуни, й скити, й татарва. / Мінилися слова і назви, / І там, де в степ вгризався бій, / Він («на-рід шляхти степової» – Г. М.) плугом гоїв чорні язви / І переорював горби» (222). Мінялися назви речей, територій, людей: «Невже ж не встане лютим гнівом, / Не завирує гімном злюб / Обдурений господар нивам, / Відвічний смерд, сліпий холоп, / Якому кожен пан в

наругу / Вигадував нове ім'я?» (223). Пан і смерд, холоп, кріпак, бидло. Ю. Карпенко (не для наруги, а для розуміння сутності) подає синонімічний ряд: слов'янин, русин, полянин, сіверянин, скит, варяг, кельт, козак, українець [Карпенко: 9].

Поет не просто уважний до назв. Він їх зважує, оцінює, зважає на їх адекватність. У вірші «Три присвяти», вже повертаючись з концерту, у третій частині вірша, він з'ясовує: «Норвезькі очі і лице – / Мов з камня витесане. Хто Ви? [...] Музикою ж нічних сузір'їв роковане: **Марія**» (247). А кінцеві два рядки цього інтригуючого вірша: «О зимні пестоці! Страшні / Обійми діви кам'яної» (248). Ім'я **Марія** вживається у збірці усього дев'ять разів – найчастіше. Другий персонаж з тим же іменем виявився ще страшнішим: «Не ім'я *благодатне* – **Марія** – / На зеленій біблій піль – / Все малює моя малярія / Фантастичний фатальний біль» (212).

А наступна **Марія** – ще гірша: «Невдале втілення її – / Ти не **Марія**, не **Софія**: / Отсей зелений зір змії / Вже зрадив відьму і повію. [...] Бог покарав мене моїм коханням, / Як тяжким жорном на зухвальство духа, / Бог покарав твоїм нещадним брудом – / І ось закаляна моя гординя» (208). Поет не обмежується цими кваліфікаціями, а й змінює ім'я цієї дівчини, відмовляючи їй в імені **Марія**: «Хай в горлі захлинеться крик, / Коли пручнеться, вже забитий... / О, коли так навік, навік, – / Будь не **Марія**, а **Юдита!**» (210). А **Юдита** – то красуня-єврейка, яка забила Олоферна, що був посланий Навуходоносором з великим військом, щоб приборкати непокірних ізраїльтян. У «Біблію» включено навіть окрему «Книгу Юдити» (рос. «Книга Иудифи») [Библия 1973: 621-638], в якій Юдиту всіляко вихваляють за те, що вона вбила Олоферна, спочатку віддавшись йому. Зрозуміло, для Маланюка **Юдита** була брідкою істотою, що об'єктивно відповідає дійсності. Більше того, Маланюк не тільки заступає ім'я **Марія** ім'ям **Юдита**, а й витворює їй нове ім'я: «За чорні мрії, за гріховні зваби / Бог дав тебе – **Антимарію!** Відьму! [...] Неплодна будь, як смоква Іудеї» (208 – 209). Й увесь цей великий вірш називається теж «**Антимарія**».

Серед наших літературознавців ця **Антимарія** активно обговорюється. Частина вчених, у тому числі й такий видатний літературознавець, як Іван Дзюба, вважають, що ім'я **Антимарія** поет присвятив не якійсь конкретній особі, а – Україні [Дзюба: 134]. Заодно сюди під-

ключається й негативно виписаний образ Кармен, покритки Катерини. Гадаємо, що це не входило у сприйняття поетом України в період підготовки збірки «Земна Мадонна». Він уже не міг назвати Україну Антимарією. Ось його сприйняття України тих часів. Поет – не більше й не менше – зіставляє біблійну Марію, Божу Матір, з тою незнаною українкою, що народить степового Месію: 1) «Воркував голубий Іордан за її плечима, / Крильми срібними краяли вічну блакить голуби, / Її звали – Марія. [...] Між нарцисами Назореї – біла лілея»; 2) «– А як же вгадать твоє ім'я, / Що його десь шепочуть дрімучі дніпровські степи? [...] / – В басаманах ріллі, о кривава моя Галілеє (А по суті – Україно! – Г. М), / Чорна праця землі степовую Мадонну пече! [...] / Та недаром, недаром весь степ кістками засіяв / І на кожному хресті придорожнім розіп'ято біль. / Припонтійським степам породи степового Месію, / Мадонно Диких Піль!» (237).

Наразі – не сталося, немає степового Месії. «В ті розжеврені хижі години / Невже ж спочивав Господь? [...] Чом же дике, неплодне поле / Не відвідав тоді пророк! / Чом не кинув у тіло повії / Блискавкою – благодать? [...] Гамувала пречиста Марія / Свій нестримний жіночий плач» (214).

Євген Маланюк дуже критично оцінював Україну за її поразку в 1917 – 1920 рр. і за попередні поразки. Навіть, можна сказати, оцінював більш критично, ніж сам себе. Але в аналізованій (і вже в попередній) збірці ці оцінки, як ми зазначали, стають дещо м'якшими, знижують ступінь своєї гостроти й негативності. І жодного разу поет не називав Україну Антимарією. Марія ж може в різних віршах адресуватися: а) Божій Матері; б) тій гіпотетичній українці, що народить Спасителя Україні; в) якійсь конкретній жінці, незалежно від її людських якостей, яка просто має таке ім'я.

У перших двох значеннях поряд з ім'ям Марія може вживатися ім'я італійського походження («пані, Богородиця») Мадонна, іноді з малої літери мадонна, що означає: а) Божа Матір (це ім'я уживають загалом католики, православна церква ним не користується); б) та жінка, що народить українського Месію; в) сама Україна. У кожному випадкові це ім'я вживається в побожному, високому сенсі, а контекст точно підказує, який з трьох зазначених сенсів перед нами виступає: 1) «А у кутку висіли образи / Либонь цілком таки не «православні»: / Пречиста – вся в лілеях, як Мадонна» (243); 2) в же цитоване «Мадон-

но Диких Піль»; 3) «Єдина! Не ображу зором Двійник Мадонни на землі» (252); «А поруч, як весталка сонна, / Вартує жертovníк – вона, / Проста, земна моя Мадонна, / Просто, земна моя Жона» (203). І у вірші «Земна Мадонна» (252), й у назві розглядуваного збірника «Земна Мадонна» наймення Мадонна означає «Україна», точніше – передусім «Україна».

Разючу фразу «Проста, земна моя Мадонна, / Проста, земна моя Жона» допомагає осмислити зіставлення зі знаменитим виразом Олександра Блока: «О, Русь моя! Жена моя! До боли / Нам ясен долгий путь» [Блок: 249]. Блок міг інтуїтивно, підсвідомо відчутти своєю Жоною всю Русь (Росію), як Маланюк – всю Україну. Обидва всю свою титанічну силу перенесли в поезію. Хтось із сучасних Казанов (наприклад, деякі голлівудські актори) хваляться: я мав 100 жінок, а я мав 1000 жінок. Ні Маланюк, ні Блок цим похвалитися не могли. Зате вони могли сказати (і сказали у наведених словах), що їм відкрилася вся до денця глибина рідної країни – так, що вони її відчували як Жінку.

Варто також детальніше зупинитися на онімі, який Євген Маланюк узяв заголовком одного зі своїх віршів: «Діва-Обида» (225 – 227). Назву цю взято зі «Слова о полку Ігоревім»: «Въстала Обида въ силахъ Дажьбожа внука. Вступила дѣвою на землю Трояню, въсплескала лебѣдиними крылы». В. Г. Скляренко, вивчаючи темні місця Слова, цей текст перекладає майже як в оригіналі: «Постала обида у військах Дажбожого внука (тут – київського князя Святослава), вступила дівою на землю Троянову (Київську землю), захопала лебединими крилами» [Скляренко 2003: 120]. Але ж Обида (велика тут чи мала літера – давні тексти того не розрізняють) уособлюється: діва з лебединими крилами, зовсім як на відомій картині Михайла Врубеля «Царівна-Лебідь». Йдеться не просто про почуття образи, а про міфологічну чи поетичну фігуру, що цю образу втілює. Юрій Мосенкіс, розглядаючи цей текст, теж говорить про образу й тільки, ніяк не пояснюючи її лебедині крила. Ось його переклад російською мовою: «Востала обида-тута / во силах Дажбожа внука, / воступила дѣвою / на землю Русьскую, / плеще крылом лебѣдиным» [Мосенкіс: 168]. Почуття образи і все. А чому «крыло лебѣдиное»?

У цьому ж вірші є ще один рядок, який уважаємо «темним» – таким, що може одержати різні інтерпретації: «Це ти, пусте, неплодне

трясця, / Ти, **Пріська** гетьмана **Петра**» (227). Перші видавці Маланюка обходили це місце мовчанням, розтлумачуючи тільки цілком однозначні і без того прозорі місця. Виразне пояснення дав Л. Куценко: «Маються на увазі гетьман Правобережної України у 1665 – 1676 рр. Петро Дорошенко (1627 – 1698) та його дружина» [Куценко: 279]. Але ж чи варта згадки ота **Пріська** у вірші масштабів усієї України, навіть усього світу і всіх часів? А ось Петро Перший, лютий ворог і погромник України – вартий. Підлабузники в Україні його не раз називали гетьманом, хоч він ніколи ним не був. А **Пріська** – то не жінка Дорошенка, взагалі не конкретна людина, то різке, осуджувальне наймення України (в особі більшості її тодішньої еліти).

Серед антропонімів і так само топонімів у збірці панують неукраїнські. Пор.: 1) персонажі: **Андромаха**, **Беатріче**, **Дон-Хозе**, **Ескаміль**, **Кармен** (дев'ять разів) і **Карменсіта**, **Квазімодо**, **Маргарета**, **Мефісто**, **Фавст**; біблійні персонажі: **Варавва** (Маланюк не помітив коректорської помилки: треба **Варавва**, а в нього «Злочинець **Варрава** харчить на хресті!» – і всі коментатори як один подають помилкову форму **Варрава**: ніхто не став перевіряти чи просто знати, а між тим: «А народ став кричати й казати: Візьми Цього, – відпусти ж нам **Варавву!**» [Біблія 2001: 1304] – і так в усіх випадках і в усіх виданнях Нового Заповіту), **Даліла** (ця особа, «ворогом підіслана **Даліла**» (206) «уславилася», як і згадувана вже **Юдита**, тим, що забила воєначальника **Олоферна**, спочатку переспавши з ним, її ім'я по-грецьки передають **Даліда** [Так у Библии 1973: 2224], по-давньоєврейськи **Деліла** [Так у Біблії 2001: 329], у наших художніх та побутових текстах, як правило, **Даліла**, що й робить Маланюк); один живописний персонаж: **Джоконда**. Українських же персонажів тільки два – **Марко Пекельний** (з відомої української легенди: побував у пеклі й повернувся живим завдяки своїй скрипальській майстерності) та **Хома Брут**. Сюди можна додати й третього – **Вія**, хоч усі коментатори, як змовилися, визначають його як «персонаж української міфології. Уособлення нещастя й жаху» [Неврлий: 425] та ін., навіть не згадуючи М. Гоголя.

Що стосується історичних осіб, а не персонажів, то тут теж істотно переважають іноземні: **Амеріго**, **Батий**, **Бетховен**, **Грігг**, **Кавардоссі**, **Каліостро**, **Катерина**, **Клеопатра**, **Колумб**, **Ліст**, **Лукреції** (множина: давньоримська героїня, завдяки якій зрештою було повалено царство етрусків у Римі), **маркіза де Ламбаль** (фаворитка королеви

Марії-Антуанети; потрапила, як і її господиня, на гільйотину), Махар, Райнер-Марія Рільке (австрійський поет, молодість його пройшла в Празі), Растреллі, Тімур, Цезар, Чаплинський (польський пан, що знущався з Богдана Хмельницького, поки той не розпочав визвольну війну), Шекспір, Юліани (множина). Йдеться, найімовірніше, про Юліана Відступника (332-363), талановитого діяча, що намагався відновити в Римі та Константинополі язичництво; успішно воював, був проголошений цезарем та імператором, забитий на війні з персами [Слов. ант.: 672]. З українських діячів у збірці натрапляємо на таких: Марія Башкирцева (українська художниця), Гоголь, Рафаїл Зборовський (козацький ватажок XVI ст., з польського магнатського роду), Ю. Л. (Юрій Липа), Strofi Лесині (Лесі Українки), Мазепа, Мотря (Кочубей, коханка Мазепа), Петлюра, Полуботок, Роксоляна, Шевченко.

На закінчення скажемо ще про такі цікаві форми онімів: «І Рюрик країну ще раз нарече – «Гардаріка», / І Ельгу й Олега впізнають і море і степ» (259). Олег – зрозуміло, перший князь Київської Русі з роду Рюриковичів. А Ельга – чому Ельга, а не Ольга? А тому, що це ім'я, на думку більшості вчених, походить з давньоскандинавського Helga, яке утворене від hela «свята» [пор. Суперанская: 262]. Тобто у слов'ян воно мало звучати Ельга, як це подано у Є. Маланюка, а головне – як воно записане у церковнослов'янських текстах: Єлга [ЕСУМ: 183]. Єлга ж перетворилася в Ольгу за тим же східнослов'янським фонетичним законом, за яким єзеро, єдинь, єлень змінилися в озеро, один, олень. В. Г. Скляренко дотримується думки, що Олег та Ольга, ймовірно, є кельтськими, а не скандинавськими іменами. Але і в кельтів ім'я, що породило нашу Ольгу, мало початкове Е, а не О. В усякому разі, в Києві ще в середині X ст. можна було сказати Ельга, а не Ольга [Черных: 82]. Іван Трійняк, що зібрав дуже багато народних форм українських імен, зафіксував і варіанти Гольга, Голька, Гольця, Голья [Трійняк: 268], але це не релікти якоїсь древності, а просто досить поширена в українській мові протеза [г], пор. літ. гострий, діал. Гамерика.

І – про Гардаріку. М. Грушевський зазначив «Не дурно скандинави звали Слов'янщину краєм городів, Gardariki» [Грушевський: 362]. Залишки древніх міст різного часу по території всієї Київської Русі знаходили сотнями, що М. Грушевський докладно описує і коментує.

Більше трьох чвертей власних назв, як ми в цьому вже пересвідчилися, у поезії Є. Маланюка не просто згадуються відповідно до змісту (сюжету) вірша, а виступають як поетичні образи або компоненти таких образів, пор.: «А прийде час, в який Колумб критичний / Тебе шляхом дослідним знов відкриє» (231). Тут Колумб навіть і не мандрівник, а критик-літературознавець, що відкриє, розгляне і доведе цінність поета, якого вже й не згадують: забули. У нас в Україні є зараз кілька (чи кільканадцять?) таких критиків – Колумбів, що дуже збагатили українську літературу (І. Дзюба, М. Жулинський, М. Слабошпицький, В. Базилевський, Т. Салига та ін.). Неповторна прикмета ідіостилю Є. Маланюка не в цьому: хто ж з поетів не включає оніми до складу образної системи твору? Ономастичний ідіостиль Є. Маланюка вирізняється тим, що поет: 1) уживає багато власних назв; 2) уживає їх так, як ніхто до нього не вживав: практично всі поетичні образи в творах Є. Маланюка є новаторськими, практично ніким раніше не вживаними. Мало хто додав онімам стільки поетичної снаги, як Є. Маланюк.

ЛІТЕРАТУРА

- Біблія 1973: Библия. Книги Священного писания Ветхого и Нового завета. – Брюссель: Жизнь с Богом, 1973. – 2357 с.
- Біблія 2001: Библия або Книги Святого письма Старого і Нового Заповіту із мови давньоєврейської й грецької на українську наново перекладена. – К.: Біблійна Ліга України, 2001. – 1526 с.
- Блок: Блок А. Собрания сочинений: В 8 т. – М.; Л.: Гослитиздат, 1960. – Т. 3. – 714 с.
- Грінченко: Грінченко Б. Д. Словарь української мови. – К.: Вид-во АН УРСР, 1959. – Т. 1 – 4.
- Грушевський: Грушевський М. Історія України-Руси. – К.: Наук. думка, 1991, т. 1. До початку XI віку. – 648 с.
- Дзюба: Дзюба І. Поезія вигнання // Прапор. – 1990. – № 1. – С. 131 – 136.
- ЕСУМ: Етимологічний словник української мови. – К.: Наук. думка, 2003. – Т. 4. – 653 с.
- Карпенко: Карпенко Ю. Навколо східнослов'янської етнімії. – Записки з ономастики. – Одеса: Астропринт, 2008. – Вип. 11. – С. 8 – 19.
- Куценко: Куценко Л. Упорядкування, передмова та примітки // Маланюк Є. Невичерпальність. – К.: Веселка, 2001. – С. 5 – 24, 270 – 307.
- Мосенкис: Мосенкис Ю. П. Поэтическая реконструкция «Слова о плъку Игоревѣ» и летописная поэзия. Мифология и шаманизм. Новые парал-

- лели. Темные метса. Авторский перевод с украинского. – К.: А+С, 2006. – 222 с.
- Неврий: Неврий М. Поет боротьби й вселюдських ідеалів // Є. Маланюк. Земна Мадонна. Вибране. – Братислава, Пряшів, Лондон, 1991. – С. 6 – 34.
- Салига: Салига Т. Імператив. Літературознавчі статті, критика, публіцистика. – Львів: Світ, 1997. – 350 с.
- СБГ: Словник буковинських говірок / Наук. ред. Н. В. Гуїванюк, К. М. Лук'янюк. – Чернівці: Рута, 2005. – 688 с.
- Скляренко 2003: Скляренко В. Г. «Темні місця» в «Слові о полку Ігоревім». – К.: Довіра, 2003. – 147 с.
- Скляренко 2006: Скляренко В. Г. Русь і варяги: Історико-етимологічне дослідження. – К.: Довіра, 2006. – 119 с.
- Слов. ант.: Словарь античности / Пер. с нем. – М.: Прогресс, 1989. – 704 с.
- Суперанская: Суперанская А. В. Имена: История и современность. – М.: Таус, 2007. – 270 с.
- Трійняк: Трійняк І. І. Словник українських імен. – К.: Довіра, 2005. – 509 с.
- Черных: Черных П. Я. Историческая грамматика русского языка / 2-е изд. – М.: Учпедгиз, 1954. – 356 с.

Galyna Melnyk. Individual Style of Eugene Malanyck's Collection «Madonna of Earth» and Proper Names.

Selecting and using proper names, especially antroponyms, masterly, Eugene Malanyck in his collection «Madonna of Earth» (1934) as well as in the other eleven, two of them published posthumously, always puts onyms in such context where they add to the artistic character of the literary work, making proper names an important constituent of his individual style. The use of proper names in E. Malanyck's works increased up to his «second emigration» to America, then it started decreasing. «Madonna of Earth» is the peak of the poet's onomastic interest, which is being discussed in the present article.

Key words: proper names, individual style, Eugene Malanyck, «Madonna of Earth».